

אחד דיני ממונות פרק רביעי סנהדרין

לז.

עין משפט
נר מצוה

סד א מיי פ"א מהל'
סנהדרין הלכה (א)
[1] סנה עשין לו:
סה ב מיי שם הל"ח:
סו ג מיי שם פ"ג הל"ג:
ד מיי פ"ב מהל' אסורי
ג"ה הל' א טושיע אה"ע
ס"י ככ סנה"ק א יו"ד ס"י
ק"ה סנה"ק א:
סז ה מיי שם פ"ב מהל'
סנהדרין הל"ג:

התורה העידה עלינו בשובשים. לענין דס נדות נרש
כשאומרת דס כשזונה אדומה ראיתי מיד פורש וא"ת
והא יחוד דאורייתא היא כדדרשנין (לעיל דף קא): מני יסתך אחיך בן
אמך והיכי אתא קרא דדברי קבלה למישרי מאי דכתיב באורייתא

ו"ל דלא אסרה מורה אלף כעין
אמו דלא עבדא דמשתריא אלף נדה
סופה ליעהרטי) ומיהו היכא דלא צעל
אפילו נדה אסורה להמייחד כדאמר'
צ"ק דמנובות (דף ז. ט.) לא צעל הוא
ישן צין האנשים ואשתו ושינה צין
הנשים וא"ת והא אמרי' צ"ק דשבת
(דף יג.) מקיש אשתו נדה לאשת רעהו
מה אשת רעהו הוא צנגדו והיא צנגדה
אסור כו' ופי' שם צנוגט' משום ייחוד
לאשת איש אף אשתו נדה והכא אמר
סוגה צשוטני ו"ל דהוא צנגדו והיא
צנגדה אסורה באשת איש אפי' בלא
ייחוד משום איקרוצי דעמה שנהנין
ומתחממין זה מזה ויש תימה מ"ש
דייחוד דנדה שרייא מסוגה צשוטניס
והוא צנגדו והיא צנגדה אסרת
מהיקש לאשת איש איפוך אנא ו"ל
דמסתבר טפי לאסור הוא צנגדו והיא
צנגדה לפי שמתקריבין יחד ונהנין זה
מזה כדפרשיט: וי"ח את ריח
בגדיו. לשון ריח שייך צדס נדות
כדאמרינן צ"פ כל היל (מדה דף כ):
ההיא איתתא דלמילא דמא קמיה דרי"א
ארכיה אמר האי דס חינוך הוא:
ש"אין

ושלש שורות של תלמידי חכמים וישבין
לפניהן כל אחד ואחד מכיר את מקומו
הוצרכו לסמוך סומכין מן הראשונה אחד
מן השניה בא לו לראשונה אחד מן
השלישית בא לו לשניה בוררים להן עוד
אחד מן הקהל ומושיבין אותו בשלישית
ולא היה יושב במקומו של ראשון אלא
יושב במקום הראוי לו: **גמ'** מנא הני מילי
א"ר אחא בר חנינא דאמר קרא ושרך
אנן הסהר אל יחסר המזוג וגו' שררך זו
סנהדרין למה נקרא שמה שררך שהיא
יושבת במיבורו של עולם אגן שהיא מוגינה
על כל העולם כולו הסהר שהיא דומה
לסהר אל יחסר המזוג^א שאם הוצרך אחד
מהם לצאת ירואין אם יש עשרים ושלשה
כנגד סנהדרי קמנה יוצא ואם לאו אינו
יוצא: **ב** במגן ערימת חטים מה ערימת
חטים הכל נהנין ממנה אף סנהדרין הכל
נהנין מטעמיהן: **י** סוגה בשושנים שאפילו
כסוגה של שושנים לא יפרצו בהן פרצות
והיינו דאמר ליה ההוא מינא לרב כהנא
אמרי' נדה שרי לייחודי בהדי גברא אפשר
אש בנעורת ואינה מהבהבת אמר ליה התורה העידה עלינו סוגה
בשושנים שאפילו כסוגה בשושנים לא יפרצו בהן פרצות **ג** ריש לקיש
אמר מהכא **כפלה** הרמון רקתך **א** אפילו ריקנין שבך מלאין מצות
כרמון **ר** זירא אמר מהכא **יורה** את ריח בגדיו אל תיקרי בגדיו אלא
בגדיו הנהו בריויני דהוה בשיבכותיה דר' זירא דהוה מקרב להו כי היכי
דניהדרו להו בתויבתא והוה קפדי רבנן כי נח נפשיה דר' זירא אמרי עד
האידינא הוה **ה** חריכא קמין שקיה דהוה בעי עלן רחמי השתא מאן בעי עלן
רחמי הרהרו בלכיהו ועבדו תשובה: שלש שורות כו': אמר אביי ש"מ כי
ניידי כולהו ניידי ולימא להו עד האידינא הוה יתיבנא ברישא השתא מותביתו
לי בדנבי אמר אביי דאמרי ליה הכי **ה** הוי זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים:
מתני' כיצד מאיימין את העדים העל עידי נפשות היו מכניסין אותן ומאיימין
עליהן שמא תאמרו מאומד ומשמועה עד מפי עד ומפי אדם נאמן שמא אי
אתם יודעין שסופנו לבדוק אתכם בדרישה ובחקירה הוו יודעין שלא כריני
ממונות דיני נפשות דיני ממונות אדם נותן ממון ומתכפר לו דיני נפשות דמו
ודם זרעותיו תלויין בו עד סוף העולם **ש** שכן מצינו בקין שהרג את אחיו שנאמר
דמי אחיך צועקים אינו אומר דם אחיך אלא דמי אחיך דמו ודם זרעותיו דבר
אחד דמי אחיך שהיה דמו מושלך על העצים ועל האבנים לפיכך נרצח אדם
יחידי ללמדך שכל המאבד נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו איבד
עולם מלא **ה** וכל המקיים נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו קיים
עולם מלא ומפני שלום הבריות שלא יאמר אדם לחבירו אבא גדול מאבך
ושלא יהו המינים אומרים הרבה רשויות בשמים ולהגיד גדולתו של הקב"ה
שאדם טובע כמה מטבעות בחותם אחד כולן דומין זה לזה ומלך מלכי
המלכים הקב"ה טבע כל אדם בחותמו של אדם הראשון ואין אחד מהן דומה
לחבירו לפיכך כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי גברא העולם ושמא תאמרו

התורה העידה עלינו בשושנים. לענין דס נדות נרש
כשאומרת דס כשזונה אדומה ראיתי מיד פורש וא"ת
והא יחוד דאורייתא היא כדדרשנין (לעיל דף קא): מני יסתך אחיך בן
אמך והיכי אתא קרא דדברי קבלה למישרי מאי דכתיב באורייתא

ו"ל דלא אסרה מורה אלף כעין
אמו דלא עבדא דמשתריא אלף נדה
סופה ליעהרטי) ומיהו היכא דלא צעל
אפילו נדה אסורה להמייחד כדאמר'
צ"ק דמנובות (דף ז. ט.) לא צעל הוא
ישן צין האנשים ואשתו ושינה צין
הנשים וא"ת והא אמרי' צ"ק דשבת
(דף יג.) מקיש אשתו נדה לאשת רעהו
מה אשת רעהו הוא צנגדו והיא צנגדה
אסור כו' ופי' שם צנוגט' משום ייחוד
לאשת איש אף אשתו נדה והכא אמר
סוגה צשוטני ו"ל דהוא צנגדו והיא
צנגדה אסורה באשת איש אפי' בלא
ייחוד משום איקרוצי דעמה שנהנין
ומתחממין זה מזה ויש תימה מ"ש
דייחוד דנדה שרייא מסוגה צשוטניס
והוא צנגדו והיא צנגדה אסרת
מהיקש לאשת איש איפוך אנא ו"ל
דמסתבר טפי לאסור הוא צנגדו והיא
צנגדה לפי שמתקריבין יחד ונהנין זה
מזה כדפרשיט: וי"ח את ריח
בגדיו. לשון ריח שייך צדס נדות
כדאמרינן צ"פ כל היל (מדה דף כ):
ההיא איתתא דלמילא דמא קמיה דרי"א
ארכיה אמר האי דס חינוך הוא:
ש"אין

(א) [מוס' פ"ו וע' מוס']
לעיל די: ד"ה אל יחסר
ומוס' כ"מ ט. ד"ה רבא
ומוס' כ"ב לו: ד"ה כל
חמורא, (ב) [נכרות מ.
עירובין יט. מוגינה כו.],
(ג) [מגילה ו.ו. ד] [צ"מ
פ"ה.], (ד) אבות פ"ד משנה
טו, (ו) [אדרי"ג פ"א],
(ז) [נ"ל לפני
ד"ה עשרים.], (ח) [נ"ל לפני
מוס' סוטה ו. ד"ה נדה,]

תורה אור השלם

1. שררך אגן הסהר אל יחסר הרמון בטנן ערימת חטים סוגה בשושנים: שיר השירים ז ג
2. כפלה הרמון רקתך מצמד לצמחתי: שיר השירים ז ג
3. ויגש וישק לו ויך את ריח בגדיו ויברכוה ויאמר ראה ריח בני בריח שדה אשר ברכו ה': בראשית כו ב
4. ויאמר מזה עשית קול דמי אדוך צעקים אלי מן האדמה: בראשית ד י

לעני רש"י

פלמ"ד [פלמ"ד].
לחרוך.

מוסף רש"י

הוי זנב לאריות. טוב נח שמהו זנב לאריות לאשם טובים, מהיומן ראש ושר ליקים (אבות פ"ד מ"ח). דמו ודם זרעותיו. אף כשאתה מקיים דמי אחיך עמך (כשאתה מקיים נפש אחת מישראל) מעלה עלך חייו וחי זרעותיו, שמדה טובה מרובה ממדת פועלת (ביב"א).

רבינו חננאל

א"ל ההוא מינא לרב כהנא אמרי' נדה שרי לגברה דילה לייחודי בהדה אפשר אש בנעורת ואינה מהבהבת א"ל התורה מעידה עלינו שאפילו סוגה בשושנים אין אנו פורצים פוצה. כפלה הרמון רקתך אפילו ריקנין שבישראל מלאין מצות כרמון: הגהו בריויני דהוה בשיבכותיה דר' זירא דהוה מקרב להו ר' זירא כי היכי דניהדרו בתויבתא והוה קפדי רבנן כד נח נפשיה דר' זירא אמרו עד האידינא הוה ר' זירא בעי עלן רחמי השתא מאן בעי עלן רחמי הרהרו בלכיהו והודיו בתויבתא: שלש שורות של תלמידי חכמים כו'. אמר אביי ש"מ כולהו ניידי ולימא להו עד האידינא הוינא יתיב ברישא והשת' מותביתו לו כסופא אמרין ליה הוי זנב לאריות לא ראש לשועלים: מתני' כיצד מאיימין על עידי נפשות וכו':

התורה העידה עלינו בשושנים. לענין דס נדות נרש
כשאומרת דס כשזונה אדומה ראיתי מיד פורש וא"ת
והא יחוד דאורייתא היא כדדרשנין (לעיל דף קא): מני יסתך אחיך בן
אמך והיכי אתא קרא דדברי קבלה למישרי מאי דכתיב באורייתא

ו"ל דלא אסרה מורה אלף כעין
אמו דלא עבדא דמשתריא אלף נדה
סופה ליעהרטי) ומיהו היכא דלא צעל
אפילו נדה אסורה להמייחד כדאמר'
צ"ק דמנובות (דף ז. ט.) לא צעל הוא
ישן צין האנשים ואשתו ושינה צין
הנשים וא"ת והא אמרי' צ"ק דשבת
(דף יג.) מקיש אשתו נדה לאשת רעהו
מה אשת רעהו הוא צנגדו והיא צנגדה
אסור כו' ופי' שם צנוגט' משום ייחוד
לאשת איש אף אשתו נדה והכא אמר
סוגה צשוטני ו"ל דהוא צנגדו והיא
צנגדה אסורה באשת איש אפי' בלא
ייחוד משום איקרוצי דעמה שנהנין
ומתחממין זה מזה ויש תימה מ"ש
דייחוד דנדה שרייא מסוגה צשוטניס
והוא צנגדו והיא צנגדה אסרת
מהיקש לאשת איש איפוך אנא ו"ל
דמסתבר טפי לאסור הוא צנגדו והיא
צנגדה לפי שמתקריבין יחד ונהנין זה
מזה כדפרשיט: וי"ח את ריח
בגדיו. לשון ריח שייך צדס נדות
כדאמרינן צ"פ כל היל (מדה דף כ):
ההיא איתתא דלמילא דמא קמיה דרי"א
ארכיה אמר האי דס חינוך הוא:
ש"אין

התורה העידה עלינו בשושנים. לענין דס נדות נרש
כשאומרת דס כשזונה אדומה ראיתי מיד פורש וא"ת
והא יחוד דאורייתא היא כדדרשנין (לעיל דף קא): מני יסתך אחיך בן
אמך והיכי אתא קרא דדברי קבלה למישרי מאי דכתיב באורייתא

ו"ל דלא אסרה מורה אלף כעין
אמו דלא עבדא דמשתריא אלף נדה
סופה ליעהרטי) ומיהו היכא דלא צעל
אפילו נדה אסורה להמייחד כדאמר'
צ"ק דמנובות (דף ז. ט.) לא צעל הוא
ישן צין האנשים ואשתו ושינה צין
הנשים וא"ת והא אמרי' צ"ק דשבת
(דף יג.) מקיש אשתו נדה לאשת רעהו
מה אשת רעהו הוא צנגדו והיא צנגדה
אסור כו' ופי' שם צנוגט' משום ייחוד
לאשת איש אף אשתו נדה והכא אמר
סוגה צשוטני ו"ל דהוא צנגדו והיא
צנגדה אסורה באשת איש אפי' בלא
ייחוד משום איקרוצי דעמה שנהנין
ומתחממין זה מזה ויש תימה מ"ש
דייחוד דנדה שרייא מסוגה צשוטניס
והוא צנגדו והיא צנגדה אסרת
מהיקש לאשת איש איפוך אנא ו"ל
דמסתבר טפי לאסור הוא צנגדו והיא
צנגדה לפי שמתקריבין יחד ונהנין זה
מזה כדפרשיט: וי"ח את ריח
בגדיו. לשון ריח שייך צדס נדות
כדאמרינן צ"פ כל היל (מדה דף כ):
ההיא איתתא דלמילא דמא קמיה דרי"א
ארכיה אמר האי דס חינוך הוא:
ש"אין